

Declarația de la Cairo cu privire la drepturile omului în Islam

ADOPTATĂ DE ORGANIZAȚIA CONFERINȚEI ISLAMICE
DIN 5 AUGUST 1990

Statele membre ale Organizațiilor Conferinței Islamice,

Reafirmînd rolul civilizator și istoric al ummei islamice, pe care Dumnezeu a făcut-o cea mai bună națiune, care a dat umanității o civilizație universală și echilibrată în care armonia este stabilită între viața aceasta și cea de apoi, și cunoașterea este îmbinată cu credința; totodată rolul pe care această ummă ar trebui să-l joace pentru a călăuzi o umanitate confuză din cauza tendințelor și a ideologiilor antagoniste și de a oferi soluții problemelor cronice ale civilizației materialiste,

Dorind să contribuie la eforturile omenerii de a promova drepturile omului, de a proteja omul de exploatare și persecuție și de a afirma libertatea lui și dreptul la o viață demnă în concordanță cu șaria islamică,

Convinsă că umanitatea, care a atins un stadiu avansat în știința

materială, este și va rămîne, în nevoie stringentă de credință ca sprijin al civilizației și de o forță motivațională intrinsecă care să apere drepturile sale,

Convinsă că drepturile fundamentale și libertățile universale în Islam sînt parte integrantă a religiei islamice și că nimeni, în principiu, nu are dreptul să le suprimă integral sau parțial ori să le încalce sau ignore atîta timp cît ele sînt porunci divine obligatorii, conținute în Cartea Sfîntă, provenind de la Dumnezeu și care a fost trimisă prin ultimul Profet al Său pentru a completa mesajele divine precedente, făcînd astfel din respectarea lor un act de venerație și din nerespectarea sau violarea lor un păcat abominabil, și în consecință, fiecare persoană este responsabilă în mod individual, iar umma responsabilă pentru toți — pentru securitatea lor,

Pornind de la principiile menționate mai sus, *declară* următoarele:

Articolul 1

a) Toate ființele umane alcătuiesc o familie ai cărei membri sînt uniți prin supunere în fața lui Dumnezeu și descendent de la Adam. Toți oamenii sînt egali în ceea ce privește demnitatea umană fundamentală și obligațiile și responsabilitățile fundamentale, fără deosebire de rasă, culoare, limbă, sex, credință, afiliere politică, statut social sau alte considerente. Credința adevărată este garanția pentru a spori o asemenea demnitate pe calea perfecțiunii umane.

b) Toate ființele umane sînt supuse lui Dumnezeu și cele mai iubite de El sînt acelea care sînt cele mai folositoare celorlalți supuși ai Săi; și nimeni nu este superior celorlalți decît prin pietate și fapte bune.

Articolul 2

a) Viața este un dar dat de Dumnezeu și dreptul la viață este garantat oricărei ființe umane. Este datoria indivizilor, a societăților și a statelor de a proteja acest drept de orice încălcare și violare și este interzis a suprima viața cuiva cu excepția motivelor prescrise de șaria.

b) Este interzis a se recurge la asemenea mijloace care pot avea ca rezultat anihilarea umanității prin genocid.

c) Durata vieții umane este determinată de Dumnezeu iar apărarea ei este o datorie prescrisă de șaria.

d) Integritatea fizică este un drept garantat. Statul are sarcina de a apăra persoanele, iar încălcarea acestei prevederi este permisă numai din motivele prevăzute de șaria.

Articolul 3

a) În eventualitatea utilizării forței și în caz de conflict armat, nu este permisă uciderea non-beligeranților, cum ar fi bătrîni, femei și copii. Răniții și bolnavii au dreptul la tratament medical; și prizonierii de război au dreptul la hrană, adăpost și îmbrăcăminte. Este interzisă mutilarea cadavrelor. Schimbul de prizonieri de război este o datorie precum și planificarea de vizite sau reuniuni pentru familiile separate în împrejurări de război.

b) Este interzisă doborîrea copacilor, distrugerea recoltelor sau a efectivelor de animale și distrugerea locuințelor civililor inamici și a utilajelor prin bombardare, incendiere sau orice alt mijloc.

Articolul 4

Orice ființă umană are dreptul la inviolabilitatea și protecția renumelui său și a onoarei în timpul vieții sale cît și după moarte. Statul și societatea vor proteja rămășițele sale pămîntești și mormîntul său.

Articolul 5

a) Familia este temelia societății și căsătoria este baza formării ei. Bărbatul și femeia au dreptul la căsătorie și nici o restricție impusă de rasă, culoare sau naționalitate nu-i va împiedica să se bucure de acest drept.

b) Societatea și statul vor îndepărta toate obstacolele în vederea căsătoriei și vor facilita căsătoria. Ele vor asigura protecție și bunăstare familiei.

Articolul 6

a) Femeia este egală cu bărbatul în demnitate umană și are atît drepturi de

care să se bucure, cât și datorii de împlinit; ea are propria entitate civilă și independență financiară și are dreptul de a-și păstra numele și obârșia.

b) Soțul *este* responsabil de susținerea și bunăstarea familiei.

Articolul 7

a) Din momentul nașterii, orice copil are drepturi convenite din partea părinților, a societății și a statului de a i se acorda o creștere potrivită, educație și îngrijire materială, igienică și morală. Atât fătul cât și mama trebuie protejați și li se va acorda o îngrijire specială.

b) Părinții sau cei care au o asemenea calitate au dreptul de a alege tipul de educație pe care îl doresc pentru copiii lor, cu condiția ca ei să ia în considerare interesul și viitorul copilului în concordanță cu valorile etice și principiile șariei.

c) Ambii părinți sînt îndreptățiți cu anumite drepturi asupra copiilor lor iar rudele asupra celor apropiați, potrivit principiilor șariei.

Articolul 8

Orice ființă umană are dreptul de a se bucura de calitatea ei legală în ceea ce privește atât obligația cât și angajamentul. Dacă această calitate se pierde sau este pusă sub îndoială, persoana va fi reprezentată de tutorele său.

Articolul 9

a) Dorința de cunoaștere este o obligație și asigurarea educației este o datorie a societății și a statului. Statul va asigura disponibilitatea căilor și mijloacelor pentru educație și va garanta diver-

sitatea educațională în interesul societății în așa fel încît să ofere persoanelor posibilitatea de a cunoaște religia islamică și a realităților universului în folosul umanității.

b) Orice ființă umană are dreptul de a primi atât o educație religioasă cât și una laică de la diverse instituții de educație și ocrotire, incluzînd familia, școala, universitatea, mijloacele mass-media, etc., într-o manieră atât de integrală și echilibrată încît să dezvolte personalitatea sa, întărindu-i credința în Dumnezeu și promovînd respectul și apărarea deopotrivă a drepturilor și a obligațiilor sale.

Articolul 10

Islamul este religia naturii umane neprofanate. Este interzis a exercita orice formă de constrîngere asupra omului sau de a exploata sărăcia sa ori neștiința pentru a-l converti la o altă religie sau la ateism.

Articolul 11

a) Ființele umane se nasc libere și nimeni nu are dreptul de a le înrobi, umili, oprima sau exploata și nu vor fi supuse decît în fața lui Dumnezeu Atotputernicul.

b) Colonialismul de toate tipurile, fiind una dintre cele mai periculoase forme de înrobire, este total interzis. Popoarele care suferă de pe urma colonialismului au dreptul integral la libertate și la autodeterminare. Este datoria tuturor statelor de a sprijini lupta împotriva colonizării popoarelor, pentru lichidarea tuturor formelor de colonialism și ocupație, și toate statele și popoarele au

dreptul de a-și apăra identitatea independentă și de a exercita controlul asupra bogățiilor și a resurselor lor naturale.

Articolul 12

Orice persoană va avea dreptul, în cadrul șariei, la liberă circulație și de a-și alege locul de rezidență în țara sa, ori în afara ei, iar dacă este persecutat, are dreptul să ceară azil în altă țară. Țara de refugiu îi va asigura protecția pînă cînd persoana va dobîndi siguranță, exceptînd cazul în care cererea de azil este motivată de un act pe care șaria îl consideră crimă.

Articolul 13

Dreptul la muncă este garantat de stat și de societate pentru fiecare persoană aptă de muncă. Orice om va fi liber să-și aleagă munca ce i se potrivește cel mai bine și care servește intereselor sale și pe cele ale societății.

Angajatul va avea dreptul la siguranță și securitate, dar și la toate celelalte garanții sociale. Nu i se va da o muncă sub capacitatea sa și nici nu va fi expus la obligativitate, ori exploatat, ori lezat în vreun fel. El va avea dreptul — fără nici o discriminare între bărbat și femeie — la un salariu cinstit pentru munca sa, fără nici o întîrziere, ca și la concedii, alocații, promovări, pe care le merită. În ceea ce îl privește, i se va cere să fie dedicat și meticolos în munca sa. Dacă muncitorii și patronii nu se înțeleg, din orice motiv, statul va interveni pentru dezamorsarea conflictului și remedierea cererilor, confirmarea drepturilor și impunerea justiției imparțiale.

Articolul 14

Oricine va avea dreptul la venituri legale fără monopolizare, înșelăciune sau lezarea lui sau a celorlalți. Cămătăria este total interzisă.

Articolul 15

a) Oricine trebuie să aibă dreptul la proprietate personală, cîștigată pe cale legală, și va fi îndreptățit să aibă drept de proprietate, fără prejudiciu personal, al altora sau al societății în general. Exproprierea nu este permisă decît în interesul public și pe baza plății imediate și corecte a compensației.

b) Confiscarea și sechestrarea proprietății este interzisă cu excepția unei necesități dictate de lege.

Articolul 16

Oricine va avea dreptul de a se bucura de roadele creației sale științifice, literare, artistice ori tehnice, ca și dreptul de a proteja interesele morale și materiale ce izvorăsc de aici, dacă o asemenea creație nu este contrară principiilor șariei.

Articolul 17

a) Oricine are dreptul de a trăi într-un mediu curat, departe de viciu și de corupție morală, un mediu care va favoriza propria lui dezvoltare, asigurarea acestui drept fiind obligația statului și a societății.

b) Oricine are dreptul la îngrijire medicală și socială și la toate înlesnirile oferite de societate și de stat în limitele resurselor sale disponibile.

c) Statul va asigura dreptul individului la o existență decentă, care îi va permite acestuia și familiei sale să-și

împlinescă toate cerințele și necesitățile sale, inclusiv hrană, îmbrăcăminte, locuință, educație, îngrijire medicală și toate celelalte nevoi de bază.

Articolul 18

a) Oricine are dreptul la propria securitate și a religiei sale, a apartinențelor, onoarei și proprietăților sale

b) Orice persoană are dreptul la intimitatea vieții private, a afacerilor sale, în casa sa, în familia sa. privind proprietatea și relațiile lui. Nu este permis să fie spionat, să fie pus sub supraveghere sau a i se păta renumele său. Statul îl va proteja de o intervenție arbitrară.

c) Locuința personală este inviolabilă în toate cazurile. Nu se va intra în ea fără permisiune din partea locatarilor ei sau prin orice manieră ilegală, nici nu va fi demolată sau confiscată iar locuitorii ei evacuați.

Articolul 19

a) Toți indivizii sînt egali în fața legii, fără discriminare între conducător și cel condus.

b) Dreptul de a recurge la justiție este garantat oricui.

c) Obligația este în esență personală.

d) Nu se va defini crimă și nu se aplică pedeapsă în afara celor cuprinse în șaria.

e) Acuzatul este nevinovat pînă cînd vina sa nu se va dovedi într-un proces imparțial, în care i se vor oferi toate garanțiile la apărare.

Articolul 20

Nu este permisă, fără un temei legal, arestarea unei persoane sau îngră-

direa libertății sale, exilarea sau pedepsirea sa. Nu este permis ca cineva să fie supus torturii fizice ori psihologice sau oricărei alte forme de umilire, cruzime sau ofensă. De asemenea, nu este permisă supunerea sa la experiențe medicale sau științifice fără consimțămîntul său sau să i se riște sănătatea sau viața. Nu este permisă promulgarea de legi de urgență care ar putea prevedea autorizări pentru executarea de asemenea acțiuni.

Articolul 21

A lua ostateci sub orice formă sau pentru orice scop este categoric interzis.

Articolul 22

a) Oricine are dreptul de a-și exprima liber propria opinie, în așa fel încît să nu fie contrară principiilor șariei.

b) Oricine va avea dreptul de a sprijini ceea ce este drept, de a propaga ceea ce este bun și de a avertiza asupra a ceea ce este greșit și rău în conformitate cu normele șariei islamice.

c) Informația este o necesitate vitală pentru societate. Nu este permis să fie exploatată sau folosită greșit în așa fel încît să violeze caracterul sacru și demnitatea Profetului, să submineze valorile morale și etice sau să le distrugă, să corupă sau să lezeze societatea, ori să-i slăbească credința.

d) Nu este permis să se promoveze ura națională sau doctrinară sau să se facă orice altceva ce ar putea fi incitare la orice formă de discriminare rasială.

Articolul 23

a) Autoritatea înseamnă încredere; abuzul sau exploatarea rău intenționată a acesteia este absolut interzisă, așa încât drepturile fundamentale ale omului să fie garantate.

b) Oricine va avea dreptul de a participa, direct sau indirect, la administrarea afacerilor publice ale țării sale. El va avea, de asemenea, dreptul de a-și asuma serviciul public în conformitate cu prevederile șariei.

Articolul 24

Toate drepturile și libertățile stipulate în această Declarație sînt subordonate șariei islamice.

Articolul 25

Șaria islamică este singura sursă de referință pentru explicarea sau clarificarea oricărui articol al acestei Declarații.

Cairo, 14 Muharram 1411H

(5 august 1990) □

(Traducere neoficială)